

tól, hogy milyen tisztséget viseltek), de elég valószínű, hogy Bosnyákkal megtárgyalta Berend javaslatának érdemeit és a belőlük fakadó következtetéseket. Nyilván úgy döntöttek, hogy nem fogadják el őket, hiszen akkorra már elkészültek a zsidók kisajátítására, gettósítására és deportálására vonatkozó tervek. Emiatt inkább egy olyan Zsidó Tanács felállítása mellett döntöttek, amelynek szervezete alijában nem különbözött a március 20-a óta már működő intézményétől. A Tanácsnak szánt szerepet nem módosító, egyetlen eltérés néhány új tag, köztük Berend beválasztása volt.

A rendelet egy kilenctagú Zsidó Tanács létrehozását irányozta elő. Elnevezése: Magyarországi Zsidók Szövetsége. Kötelékébe tartozott minden zsidó, akinek sárga csillagot kellett viselnie. A Tanács a belügyminisztérium irányítása alatt működött, közvetlenül pedig a VII/b (egyesületi) alosztály hatáskörébe tartozott. Ezt az alosztályt 1944-ben Blaskovich Lajos, Endre egyik legközelebbi barátja irányította. Titkára Vassányi István volt, aki dr. Nagy Józsefet juttatta be a Tanács tagjai közé.⁷⁷

A szövetséget megbízták, hogy

- öröködjék a kötelékébe tartozó zsidók magatartása felett, és e tekintetben reájuk kötelező rendelkezéseket tehet;
- képviselje a kötelékébe tartozó zsidók közös érdekeit;
- mozdítsa elő a kötelékébe tartozó zsidók szociális, oktatási és kulturális érdekeit;
- teljesítse mindazt, amit a jogszabály vagy hatósági rendelkezés feladatává tesz.

A szövetségnek mindezen funkciókat az elkészítendő alapszabályzat szerinti szervezeti keretek között kellett ellátnia. Ez az alapszabály a belügyminiszter jóváhagyásával lép hatályba. Az alapszabályok elkészítésére és a szövetség feladatainak ideiglenes ellátására a rendelet szerint kilenctagú „Ideiglenes Intézöbizottságot” kell kinevezni.

A magyar zsidóság vezetői a kormányrendelet megszületését arra próbálták kihasználni, hogy újra felvegyék a kapcsolatot a magyar hatóságokkal. Azonnal felkeresték Endre titkárát, Takáts Albertet, aki utasította őket, hogy vagy Bosnyákkal, vagy Argalás Lajossal, a belügyminisztérium törvény-előkészítő osztályának helyettes vezetőjével, a zsidóellenes törvénytervezetek szerzőjével vegyék fel a kapcsolatot. Április 23-án Argalás fogadta a Kahanból, Munkácsiból és Petöböl álló küldöttséget. Megindokolta a kormányrendeletet, s javasolta, hogy mivel ő csak az előkészítésben vett részt, a zsidó vezetők Blaskovich Lajossal, a minisztérium zsidó ügyosztályának vezetőjével vegyék fel a kapcsolatot. Blaskovich május 1-jén Argalás, Bosnyák és Vassányi István jelenlétében fogadta